

Mardin İli/İlçeleri Oda/Borsa Fahrî Akademik Danışmanlığı İktisadî Veri Desteği

TÜRKİYE'NİN MAL-HİZMET TİCARET VERİLERİ-2019

Doç. Dr. Mehmet Behzat Ekinci, MAÜ, İİBF, İktisat
[mbekinci\(at\)akademiktisat.net](mailto:mbekinci@akademiktisat.net)

Ana ve alt kalemler itibariyle mal ticareti verileri, Tablo 1-3'te yer almaktadır.

Tablo 1: Dış Ticaret Bileşimi (milyon \$)

	2018	2019	Değişim (19/18) (%)
İHRACAT (FOB)	167,921	171,531	2.1
İTHALÂT (CIF)	223,047	202,705	-9.1
DIŞ TİCARET DENGESİ	-55,126	-31,174	-43.5
İHRACAT / İTHALÂT (%)	75.3	84.6	12.3

Kaynak: TÜİK

2019 yılı ihracatı 171 milyar Dolar, ithalâtı ise 203 milyar Dolar civarındadır. 2018 yılına göre ihracatta %2 artış, ithalâta ise %9 oranında azalış meydana gelmiştir. Öte yandan, dış ticaret açığında da azalış meydana gelmiş olup oran %43.5'tir. 2019 yılında ihracatın ithalâtı karşılama oranı 2018'e göre yükselmiş olup %84.6 olarak gerçekleşmiştir. Bu da nispi olarak %12.3 artışa tekabül etmektedir. (Bkz. Tablo 1)

Tablo 2: Geniş Ekonomik Grupların Sınıflamasına (GEGS) Göre Dış Ticaret Bileşimi (bin \$)

	2018	2019	Değişim (19/18) (%)
İHRACAT			
Sermaye (Yatırım) Malları	19,843,316	20,434,962	3.0
Ara (Ham madde) Mallar	79,264,032	80,170,606	1.1
Tüketim Malları	68,030,599	69,781,058	2.6
Diğer	782,667	1,144,048	46.2
İTHALÂT			
Sermaye (Yatırım) Malları	29,303,659	25,765,226	-12.1
Ara (Ham madde) Mallar	170,048,067	157,895,971	-7.1
Tüketim Malları	22,878,096	18,493,212	-19.2
Diğer	817,272	550,102	-32.7

Kaynak: TÜİK

2019 yılında, mal sınıflamasına göre dış ticaret bileşimi açısından ihracat alt kalemleri, sırasıyla şöyledir: ham madde, tüketim, yatırım ve diğer mallar. Aynı dönemde, ithalât alt kalemleri de karakteristik yapısını sürdürmüş olup sırasıyla şöyledir: ham madde, yatırım, tüketim ve diğer mallar. (Bkz. Tablo 2)

Mardin İli/İlçeleri Oda/Borsa Fahrî Akademik Danışmanlığı İktisadî Veri Desteği

TÜRKİYE'NİN MAL-HİZMET TİCARET VERİLERİ-2019

Doç. Dr. Mehmet Behzat Ekinci, MAÜ, İİBF, İktisat
[mbekinci\(at\)akademiktisat.net](mailto:mbekinci(at)akademiktisat.net)

Alt faaliyet dalları itibariyle hizmet ticareti verileri Tablo 3'te yer almaktadır.

Tablo 3: Hizmet Ticareti Gelişmeleri (milyon \$)

	2017	2018	2019
HİZMETLER DENGESİ	26,333	31,093	37,048
1) İşlem Gören Mallar (Başkasına ait Fiziksel Girdiler için İmalât Hizmetleri)	196	203	156
2) Tamir ve Bakım	375	320	-104
3) Taşımacılık	14,272	15,610	17,428
3.1) Yolcu	8,473	10,054	11,731
3.2) Navlun	4,016	3,709	4,159
3.3) Diğer Taşımacılık	1,783	1,847	1,538
4) Turizm	17,655	20,625	25,719
5) İnşaat	428	369	349
6) Sigorta ve Emeklilik	-1,171	-687	-868
7) Finans	-173	-339	-734
8) Fikrî Mülkiyet Hakları Kullanım	-1,665	-1,781	-1,844
9) Telekomünikasyon, Bilgisayar ve Bilgi	-1,212	-727	-581
10) Diğer İş Hizmetleri	-2,008	-2,245	-2,088
11) Kişisel, Kültürel ve Eğlence	14	41	51
12) Resmî	-378	-296	-436

Kaynak: TCMB

2018 yılında Türkiye'nin net gelir sağlayan başlıca hizmet alt sektörleri, sırasıyla; turizm, taşımacılık ve inşaatır. Söz konusu dönem itibariyle Türkiye'nin hizmet ticareti net geliri 37 milyar Dolar civarındadır. 2018'e göre bu meblağda %19 oranında artış meydana gelmiştir. (Bkz. Tablo 3)

TÜİK istatistiklerine göre, 2019 yılında Türkiye'yi ziyaret eden kişi (yabancı turist+yurtdışı ikametli vatandaş) sayısı 51,860,042'dir. Bu sayı 2018'de 45,628,673 idi. Yurt dışını ziyaret eden Türkiyeli turist sayısı ise 9,650,582'dir. Bu sayı 2018'de 8,383,432 idi.

2018 yılında toplam turizm geliri (yabancı turist+yurtdışı ikametli vatandaş) 29,512,926,000 \$ iken 2019 yılında 34,520,332,000 \$'a yükselmiştir. 2018 yılı turizm gideri (Türkiyeli turist) ise 4,896,310,000 \$ iken 2019 yılında 4,403,670,000 \$ olarak gerçekleşmiştir.